

român și dacă m-am obligat a servi ca profesor lui 10 ani¹, precum am arătat în testimoniul trimis o dată cu petițiunea mea de emigrare. Această adresă a fost se-nțelege trimeasă prin mijlocirea consulatului austriac de-aci. Rectorele Universității, care nu mă cunoaște, au întrebat pe directorul școlii noastre și încredințându-se că așa este cum zice testimoniul dat de d-sa, a scris și el la consulat tot ceea ce e scris în testimoniul. Prin această împărtășire a rectorului Universității s-au întărit și mai mult puterea atestatului, în virtutea căruia speriez acum că voi căpăta actul de emigrare fără nici o piedică și aminare. Altă dovadă cred că nu vor mai pretinde și că după atestatul dat de director și întărit de consulat, și după afirmațiunile rectorului Universității² vor binevoi domnii de la minister să-mi dea drumul în bună pace. Aștept acum cu nerăbdare, să văd ce va ieși.

Împărtășiți această știre și unchiului Iordache, ca să știe și d-sa. Puteți să-i dați epistola s-o citească. Nu socot de lipsă a-i scrie d-lui o altă epistolă, deoarece nu i-aș spune nimic altceva decât tot aceea ce v-am spus în precedentele șire.

Atâta aveam să vă scriu mai urgent. Cît despre starea mea, eu mă aflu bine, deși în zilele acestea m-a cam durut pieptul din cauza ocupațiunii îndelungate. Am fost silit să întrerup studiul vreo săptămână. Nici acum nu citesc decît foarte puțin, căci mi-e teamă să nu dau în vreo boală de piept. [...]

În sfârșit, vă rog spuneți-i lui Ghiță să-mi răspundă la ultima scrisoare ce i-am trimis împreună cu o scrisoare Tincăi; și să-mi trimeată gramatica, pe care mi-a făgăduit-o. (Cărțile, pe care mi le-a cumpărat lelița le-am primit de mult și i-am mulțumit prin o carte poștală. Nu știu dacă o va fi primit).

Spuneți tuturor complimente din parte-mi și primiți și d-voastră salutările mele.

Al d-voastră iubitor fiu

Iancu

VIII

Iași, în 19 april 1884

Iubiți părinți,

E rău cînd n-ai prieteni pricepuți și cînd trebuie să întrebi pe șapte, opt proști, pînă ce să poți scoate ceva cuminde din vorbele lor. Așa am pățit eu acum în chestiunea împămintenirii. De cînd am căpătat actele de la consulat am tot întrebat — pe cine am cunoscut se-nțelege — ce trebuie să fac, ca să capăt împămintenirea. Pînă ieri nimenea nu mi-a putut spune lămurit. Eri, pentru că nu mai puteam aștepta — deoarece în șase zile trebuie să trimet petițiunea la cameră — eri, zic, mi-am luat îndrăzneala să merg la deputatul Ionescu³ și să-l întreb pe el. Spre suprinerea mea, m-a primit cu o bunăvoință foarte îndatoritoare și după ce i-am descris poziția mea, mi-a indicat calea cea mai bună pentru a căpăta împămintenirea. Era vorba de acte; cum să le fac. Mi-a explicat totul, mi-a arătat modul cum trebuiesc compuse și mi-a promis chiar că se va interesa de ele. După aceasta am fost pus în stare de a le face și mine, cel mult poimîne, am să le isprăvesc, ca în 25 april, cînd va pleca directorul nostru⁴ la cameră să i le pot da să le ducă acolo. Dînsul încă mi-a promis că se va interesa de ele, că le va da chiar în mina ministrului respectiv și că va vorbi cu membrii din comisiunea pentru indigenate. În anul acesta însă nu vor putea trece prin cameră, deoarece sunt foarte multe la ordinea zilei, dar în anul viitor mi-a promis că va face tot posibilul să treacă prin cameră. Nu e nici o piedică la mijloc, numai la rînd să pot veni.

Astfel stau cu împămintenirea și așa răspund la întrebarea ce mi-ați pus-o în epistola din 12 april. Cît pentru armată, mă voi regula în anul următor și cred că mă voi regula așa, ca să fac serviciul de șase luni ca voluntar în armata permanentă, după cum cere legea școlii noastre. Tot mai bine ca în Austria!

V-am spus acum cu împămintenirea cum stau și v-am făcut desigur o bucurie. Să nu vă supărați dacă vă voi spune și altceva. Și adevă: cu facerea actelor am cheltuit vreo 10 fr. și dacă n-aș fi avut un prieten la consulat, care să mă scutească de taxa traducerii actului de emigrare, aș fi cheltuit vreo 25 fr. În tot cazul pentru o afacere atît de importantă nu

¹ Elevii școlilor normale superioare, toți bursieri, erau obligați să funcționeze, după absolvire, 10 ani ca profesori în școlile statului. Adresa la care se referă I. Bogdan fusese expediată de Consulatul general al Austro-Ungariei la 17 ianuarie 1884, cu nr. 239. Se spunea aici că tînărul I. Bogdan a cerut Ministerului de Interne din Budapesta să i se dea voie să emigreze motivînd că o face «numai din cauză că el ca om fără mijloace este necesitat a-și face studiile în România, unde, sub condițiune că după săvîrșirea studiilor va fi dator a servi 10 ani ca profesor, statul român l-a primit ca bursier pe conta sa și că astfel emigrarea sa în România o cere numai spre a-și asigura existența sa pe viitor» (Arhivele Statului Iași, Fond Fac. de litere, mapa 131 b).

² Rector al Universității din Iași era în vremea aceea matematicianul Nicolae Culișanu (1829—1915).

³ Nicolae Ionescu (1820—1905), profesor de Istorie universală la Universitatea din Iași. Om politic, de mai multe ori deputat și senator. A fost și ministru de externe în 1876—1877. Membru al Academiei Române.

⁴ C. D. Dimitrescu era și el deputat.